

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. hod.

Expedice se nachází v obchodnictví v musikáliích **Ludevita Fleischera** v Praze v železné ulici.

Za inserty platí se mimo kolek 30 kr. za řádek 3 kr. poprvé, 2 kr. podruhé.

DALIBOR.

Předplácí se: půll. 1 zl. 60 kr., celoročně 3 zl. 20 kr.

S poštou: půll. 1 zl. 80 kr., celor. 3 zl. 60 kr. r. č.

Pro státy německé: půlletně 1 tol., 8 nov. gr., celoročně 2 tol. 16 nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odpovědný redaktor :

Emanuel Meliš.

Nakladatel :

Ludevít Fleischer.

Fr. Tůma a Václ. Tomášek co skladatelé kostelní.

Od hraběte dra. Laurencina.

(Pokračování a dokončení.)

Těž *Tomášek* náleží, přísně-li to vezmeme, mezi hudební racionalisty. Avšak on uskutečnil svůj princip na cestě mnohem rozmanitěji ještě zapletené, na oné totiž, která nejen k všestrannosti vede, nýbrž která nám v *Tomášku* ukazuje skladatele kostelního, jenž svou nádhernou hudbou, ačkoliv světlem rozumu k božské myšlence zíral, každé struny srdce lidského se dotknul. *Tomášek* působil ve svých smutečních mších (H-moll a C-moll), ve své mši Es a C-dur jakož i ve svém velkolepém, vzletupném „*Dies irae*“ k slovům v Göthově *Faustu* nejen objemnou hojností, podivuhodně odvážlivé, překvapující harmonie, kontrastu a rhytmiky: nýbrž i docela zvláštním kouzlem svého melodického způsobu provedení. Těž V. *Tomášek* toho u vysokém stupni dovedl, svého posluchače do tajemného edenu onoho spánku ukolíbat, jenž nám pevného přesvědčení, kteréž, i když se probudíme, neztratíme, dodává, tak že v rozumovém živlu tónového světa něco leží, jež nám nahraňuje proud výlevu nejčistší víry, citu a srdce. Kdož našeho bohužel již zesnulého hudebního myslitele a pátrajícího básníka tónů a jeho výtečná díla zná; bude vědět, že Václav *Tomášek* jen cestou docela vlastního, samostatného a nejprísnějšího myšlení a třibení svého zralého uměleckého přesvědčení dosáhl. Každý chovanec z jeho výborné školy také se upamatuje, jak se to docela zvláště s *Tomáškovou* vírou v pozitivní obsah náboženství mělo; on se upamatuje, jak tento duchaplný, všestranně vzdělaný a hlubokomyslný muž dle směru své povahy, tedy nejen co umělec, nýbrž i co člověk proti všemu, co se zjevením a podáním jmenuje, rozhodně v odporu se nacházel. A necht každý poslechne si jeho obě mše, jakou víru dýchají jeho *Creda*, jak vroucí jsou jeho *Kyrie* — *Qui tollis* — *Benedictus* — *Agnus Dei*; necht si každý poslechne tu plamennou horlivost, s níž zpívá: „Chvála buď Bohu na nebesích!“ Necht si poslechne něžný, smírlivý poklid, jenž nás v *Dona* jeho korunovací mše ovívá; necht cítí každý jeho přesvědčené proniknutí

čistým křesťanstvím a prostředkováním milosti Panny Marie z jeho obou „*Et incarnatus*“; necht se každý vžije v jeho velkolepé rozjímání tónové v posledním soudu jeho skladbou „*Dies irae*“ a zvláště úchvatnou, zmenšenou septimovou triou v *Tuba mirum* jeho C-moll rekviem, necht každý jen pocítí jeho uvědomelou lásku k vykupiteli v *Recordare* jeho obou smutečních mší; a zajisté pak nevypoví nikdy válku takovému racionalismu. Z takovýcho tónů lze pozorovati věrné a uvědomělé, pročež i přísné pojmání idey boží, i když toto na půdě racionalismu, rubu to náboženství vyrostlo. *Tomášek* zbudoval si věčný pomník v chrámu pravého t. j. bohoslužebného umění.

Petrohradské konservatorium.

Od Frant. Černého.

Jak známo, otevřeno bylo od ruské hudební jednoty založené Petrohradské konservatorium, které nejvyšším úkazem od 17. října 1861 schváleno jest dne 1. září 1862, a jelikož se domnívám, že mnohý ze čtenářů žádostiv bude zvědět, jak ústav tento zřízen jest, chci zde trochu zevrubněji o něm se zmíniti.

Úplný kurs na konservatoriu trvá, jako u Pražského 6 let a roční běh 9 měsíců, a sice od 1. září až do 1. června.

Kdo do nejnižší třídy vstoupiti chce, musí alespoň umět psát a čísti. Ti, kteří již nějakou hudební přípravu mají, mohou dle ustanovení profesorů do tříd jejich vědomostem odpovídajících přijati býti.

Do školy mohou osoby obojího pohlaví všech stavů vstoupiti; avšak musí se křestním listem vykázati. Osoby náležející stavům poplatným, musí mimo to s sebou přinést propustní list z jich obce na čas jejich zde pobytí.

Všichni žáci jsou řádní; mimo to připouštějí se i svobodní žáci.

Přijímání do konservatoria trvá od 15. srpna až do 1. září.

Každý žák platí za vyučování 100 rublů stř. v dvou

lhútách napřed: 50 rublů zaplatí se dne 1. září a 50 rublů dne 1. února. Ti, kteří by nebyli dotčenou sumu až do lhůty zaplatili, nejsou do školy připuštěni.

Svobodnými posluchači slují oni, kteří jen jednomu nástroji aneb zvláštnímu vyučovacímu předmětu naučiti se chtějí; tito platí ročně, když se toliko *zpěvu* aneb *hře na jeden nástroj* učiti chtějí — 125 rublů; za theorii hudební komposice — 75 rublů a za kurs historie hudby — 25 rublů.

Žáci, kteří s úspěchem celý kurs (6 let) absolvují, dobydou si pojmenování „*Svobodní umělci*“ a s tím spojených *práv* osobního čestného měšťanstva (osvobození od placení daně a vojenské služby). Též žáci, kteří nebyli chovanci ústavu, mohou dosíci pojmenování „*Svobodný umělec*“ — pakli se zkoušce podrobí a s úspěchem ji odbudou.

Ředitelem konservatoria jest A. G. *Rubinstein* od ředitelství hudební jednoty zvolený a od J. V. velkokněžny Heleny Pavlovny, protektorky této jednoty, stvrzený.

Professorové, adjunkti a učitelové konservatoria Petrohradského jsou tito:

Prof. *Hynek Vojáček* (Moravan) učí začátečním základům hudby *damy*.

„ *C. Ljadov* učí začátečním základům hudby *pány*.

„ *N. Zarembo* učí theorii hudební komposice.

„ *C. Davidov* „ historii hudby.

Řed. *Rubinstein* „ instrumentaci.

Prof. Mad. *Nissen-Salomanová* učí zpěvu *dámy*.

„ *Piccioli*

„ *Gamieri* } učí zpěvu *pány*.

„ *Catalano*

„ *A. Dreyschock* učí pianu; *Peterson* jeho adjunkt.

Řed. *A. Rubinstein* „ „ *Villoing* jeho adjunkt.

Prof. *Leszeticki* „ „ *Fan-Ark* jeho adjunkt.

„ *Gerke* „ „ *Černý* (Čech) jeho adjkt.

Učitelové piana: *Ribasov a Kasov*.

„ *Stiehl* učí varhanám.

„ *Wieniawski* učí houslím; *Feriajewič* jeho adjunkt, *Raab* učitel.

„ *C. Schubert* učí cellu; *Seifert* (Čech) jeho adjunkt.

„ *Ferrero* „ kontrabassu.

„ *Luft* „ hoboji.

„ *Ciardi* „ flétně.

„ *Cavalini* „ klarinetu.

„ *Krankenhagen* „ fagotu.

„ *Metzdorf* „ plechovým nástrojům.

„ *Zabel* „ harfě.

Mimo to učí se žáci *ruské*, německé, italské řeči, všeobecné historii, počtářství, náboženství, krasopisu, *psaní not*.

Každý professor obdrží za každou v týdnu dávanou hodinu ročně (9 měsíců) **100 rublů**; *adjunkt* za každou v týdnu dávanou hodinu 50 rublů a *učitel* 40 rublů.

Každému žákovi (specialistu) dostane se *dvakrát* za týden 1 hodina (v 1 hodině dva žáci dohromady) vyučování. Povinným žákům na piano *dvakrát* za týden (4 žáci dohromady).

Letošního roku [navštěvovalo 160 žáků a žákyň konservatorium Petrohradské.

Kočičí fuga.

Výjev ze života umělce.

Myslete si malý domek, napolo ukrytý v temnozeleném myrtovém keři, ovinutý révou, obklíčený planými růžemi a pomerančovými stromy; myslete si v pozadí na krásném lůžku spočívající Neapoli, královnu veškerých měst, a nad tím rozprostřenou věčně usmívající-se italskou oblohu. Takovýto malebný obrázek poskytuje rozkoš očím napolo oslouněným ledem a sněhem a vmysleme se s toužebným srdcem v tuto bujnou lahodu, tak jako bychom sami oživující, opojující políbení slunce cítili a cizí, okouzující nádheru jižních krajín zírali. Pakli že jste se občerstvili chvílku pohledem na tento malý obraz, obraťte pak své zraky též k obstarožnému, nedbale oděnému muži, jenž před dveřmi domku svého sedě, do dálky hledí. Pomerančový strom strásá od času k času vonné květy na něj; on si toho nevšímá; růže celují jeho týmě, pestří motýlové lítají, hrajíce kolem něho; nadarmo čilý, rozkošný život se ho dotýká. A přec spočívala vašeň a pohnutí v jeho temném, ušlechtilém obličejí a plápolající italské oči kontrastovaly ku podivu se sněžnou bělostí jeho hlavy. Byl to mistr *Alessandro Scarlatti*. Harfa opírala se o jeho sesli a před ní usadil se s nevýslovně vážným pohledem a s nenapodobitelnou důstojností velký černý kocour. Pohrával špičkou ohonu, která jako jeho levé ucho sněžná byla, docela tiše v strunách, při kterémžto zvláštním experimentu přirozeným způsobem rozličné cizí tóny se objevily. Oddával se vůbec, anto jeho vznešený velitel nikdy v těchto hudebních studiích nelibost svou na jevo nedával, každého jitra bezohledně svému geniu, přejížděl špičkou ohonu se směšnými posuňky a skoky po harfě semo tamo a zapěl si časem v návalu citů jeden z oněch starých zádumčivých nápěvů svého pokolení, který, jak se tvrdí, s to jest, nejtvrďší kámen obměkčiti a nejrozumnějšího člověka o rozum připravit. To vše nehnulo mistrem *Scarlattim*, naopak, on se tomu srdečně smál, když jeho kocour do hudebního vidění upadl. Večer však seděl kocour vždy s pohnutým obličejem v koutě komnaty svého milovaného pána a mistr sám hrál pak na harfu. To byla ale v skutku radost poslouchati; neboť všichni ptáčekové, kteří na pomerančových stromech a na myrtových větvích zpívali, přilétali k otevřenému oknu, by naslouchali, a růže strkaly hlavičky své s takovou nedočkavostí a rychlostí dohromady, že při tom často něžné poupátko o sladký svůj život přišlo. V tomto postavení vypadal však mistr jako podivný starý pěvec *Ossian* s tím rozdílem, že jej bolest a hoře netísnily. Jaký div tedy, že při takovýchto čarovných citlivá duše nezkaženého kocoura, jenž mimo to svou zemřelou lásku oplakával, v tesknotu se rozplynul a že jeho zelené oči zaslzely. *Scarlatti* zpozorovav tyto skvostné slzy, vzal svého věrného čtvernohého spoludruha k sobě, hladil, objímal, celoval jej tak dlouho, až opět v podivný svůj kočičí rozmar přišel. Kocour žil vůbec velmi rozkošně u svého dobrotivého pána, jemuž vším byl: přítelem, ženou, dítětem, jehož nikdy ani ve dne ani v noci neopustil.

Komponoval-li starý mistr, musel mu Ponto tiše, tiše

znamenitým svým bílým ohonem tímě hladiti, při čemž bez pohnutí na levém rameně seděl. — Časem byl též Scarlatti prudký, netrpělivý, když se mu myšlenka nevyjasnila, když jeho ruka umdlela aneb bezbožný inkoust zhoustl; tu sletěl kocour náhlým cuknutím ramen pána svého se svého vysokého sídla do prostřed světnice. To však nerozmrzelo kocoura, nýbrž on zůstal při podobných nepříjemnostech přívětivý, jako moudrá žena k vadícímu se muži, na to opět se vždy útulně vrátil a zasedl po několika okamžicích bolestného vyhnání znova, pohodlně při tom předa, na opuštěný svůj trůn. Za to ale dostalo se mu, když jeho velitel konečně péro byl odložil, tisícero lichocení a ještě jiných věcí, které jeho žaludek velmi rozveselily.

To vše bylo hezká a dobrá věc, kdyby jen byla někdy nebývala neděle, jediný to smutný den pro kocoura Ponta. V neděli přicházel totiž docela podivný a čtverácký tovaryš k mistru Scarlattimu a prodléval u něho tak dlouho, dokud tichá noc zárem a leskem unylo zemi v hvězdnatý plášť svůj nezahalila. Tento mladý host byl největší mistrův miláček z dálného Německa sem přišlý a jmenoval se *Hasse*; to si kocour pamatoval, jakož i jeho bílý a červený obličej a jeho hnědé vlasy. Nebylo veselejšího a skotačivějšího mladíka nad tohoto mladého Sasa, jenž mírného Ponta na všechnen možný způsob trýznil a urážel: brzy mu přivázal zvoněk k ohonu, brzy obul mu dětské střevíce na nohy, brzy ověncil jej růžemi a posypal jej pomorančovými květy, jejichžto silný zápach kocourův nos naprosto snést nemohl a čemuž se vždy s křečovitým a opětným kýčáním přičil.

K tomu ještě měl mladý Sas ještě malého nezvedeného psa, o němž však i Ponto, jeho úhlavní nepřítel, vyznati se musel, že byl půvabný, sněžně bílý, obratný a milostný, s chytrými hnědými očima. Tento rozmazlený miláček byl ještě divočejší, rozpustilejší, než jeho velitel, a kocour zlobil se nad jeho drzostí.

A byla neděle, když kocour divoce fantasuje dolů a nahoru po harfě skákal; jeho velitel pohlížel v myšlenkách jsa zadumaný do dálky, jak jsme to již dříve byli podotkli. A hle, obávaný nepřítel objevil se skutečně již při prvním preludiu. Lehce a vesele kráčel mladík krásných kadeřů a svěžích lící ku Scarlattimu a vedle něho poskakoval jeho nejmilejší spoludruh. —

„Dobré jitro, mistře Scarlatti!“ zvolal příchozí srdečně a vesele, „jak jsem se na Vás těšil.“

Scarlatti pokynul hlavou a usmál se na polo přívětivě nad libým pozdravením a na polo úšklebně nad podivným německým přívukem a ovdětil:

„Jsemť dnes špatný společník a přítel, milý Hasse! mám tolik mnoho v hlavě, rozličné tóny těkají kolem mého ucha pestré jako směsice a já přec nemohu žádnou melodii z nich utvořiti; hledámť něco docela zvláště originalního, a poněvadž toho nalézt nemohu, jsem v zoufání. Prosím Vás, nechte mne na pokoji se svým čtveráctvím, sice zakroutím krk Vašemu malému, rozmazlenému psíku.“

„Zvolna, zvolna, mistře Scarlatti!“ zvolal host, „to nejde tak snadno; Vy jste v špatném rozmaru, to vidím, ale mého malého pejska nesmíte se dotknouti. Vždyť víte, že to

byl poslední dar mé rozkošné, rusé milenky a že mne má sprovázeti, jako její láska a věrnost mne sprovázejí.“

Mistr obrátil se k mladíkovi s laskavým úsměchem a zíral do jeho jasného, skoro ještě dětinského obličeje.

Mladistvý blouznivec stál tu podepřen o strom pomorančový, obklíčen jižní nádherností, oči k nebi upíral a zdál se sníti o své dálné milované vlasti, o jasném nebi, o zelených stromech, pestrých kvítkách a sněhem ověncených kopcích. Aneb byly snad jeho myšlenky toužebné u nejrozkošnější květiny — u jeho věrné, vzdálené milenky?

Brzy však zmizely chmury, které se byly na jeho mladistvém čele rozprostřely; pejsek vyskočil naň a políbil mu ruce.

Mistr Scarlatti zahloubal se opět do svých myšlének a ponechal to svému malému žáku, aby o udržení pokoje a pořádku jeho malé domácnosti bděl. To také skutečně mladík nějakou chvíli dělal, drže oběma zvířátkům výborné kázání; na konec však vytáhl malou paruku a brejle ze své kapsy, aby navzdor všemu zpírání se rozhořčeného Ponta tím ozdobil. To se zalíbilo zvláště nezbednému pejsku: štěkal hlasitě a tancoval před zoufalým trpítelem tak obratně a ozdobně semo tamo jako tanečnice.

Scarlatti ohlídl se po skupenině a musel se skrytě smáti, střežil se však svému lehkovážnému žáku slabost svou ukázati; nýbrž mumlal naopak dosti na hlas tak, že Hasse výbuchu Scarlattiho se obáváje oba chovance do světnice mistrovy vlákal.

Starý klavír byl otevřen; ruce mladíka projížděly klávesy, hrál divoký tanec čarodějnic.

Pes skákal jako posedlý a vrhl se konečně na záda nebohého Ponta, předními nohama něžně jeho krk objímaje. Tu přešla dlouhá trpělivost ušlechtilé kocourové duši. S myšlenkou „Být či nebýt“ počal se svým malým břemenem na zádech jako zběsilý běhati ano skoro lítati; hleděl na stěny vylézt, skákal s velkým hlukem po seslích a stolech, tak že Scarlattiho noty a papíry jako plevy kolem lítaly.

Hasse sem přiběhl; nadarmo, žádné volání, žádné plísnění a hubování nepomohlo. Konečně unavil se Ponto; stud nad učiněnou mu potupou, zlost nad svou vlastní slabostí zbudily v jeho prsou velkolepou myšlenku. Chtěl svého velitele o pomoc a ochranu volati. Bez odkladu vyskočil na klávesy klavíru, běhal po nich dvakrát sem a tam, při čemž pronikavě zamňoukl.

Při prvních slovech spadl pejsek polo bez sebe se zad Pontových. Temný akkord zvěstoval toto padnutí. Brejle kocourovy následovaly, toliko paruka mu zůstala. Podivné tyto tony utvořily melodii: Hasse naslouchal; otevřeným oknem pohlížel sem, ale mezi vinnými listy a planými růžemi starý mistr ozářen jsa v obličeji sluncem vášnivé radosti a zvolal:

„Sem ke mně, milý kocourku! tys to našel!“

A Ponto vrhl se celý jsa umdlen v náruč svého velitele, kterýž současně svého žáka Hasse domů poslal a jej na druhý den k sobě objednal.

Když druhého dne mladík k svému mistru přišel, uká-

zal mu Scarlatti se zářícím a vítězoslavným pohledem list hustě notami posetý, nad nimiž se velikými písmenami skvěl nápis „*Fuga kočící.*“

Mistr Scarlatti zasedl si ke klavíru a hrál; mladý Hasse poznal ale v podivné, uměle zosnované a zbudované thémě okamžitě s veselým úžasem bedný nářek a pekelné melodie divoké honby, kterou po klávesích divoký kocour provozoval.

Mistr a žák smáli se konci o závod. Korunovaný kocour ale seděl na levém rameně svého velitele a tento tvrdil až do své smrti, že se Ponto zcela lidsky pospolu smál.

E. P.

Z Petrohradu.

(Alex. Sěrov a jeho opera „Judita.“ — Opery „Nataša“ a „Zaporožec.“ — Turba.)

Boj je ukončen. Strana počtem tuze slabá, rázu velmi svárlivého, hlava tvrdá; vůle ale železná vybojovala si na konec vítězství tak úplného, že i druh i vrah hrdinskými činy očarováni, si velkodušně pospíšili podati si ruku k věčnému — jak se říká — přátelství. *Alex. Sěrov*, člověk ne mladý, bez zevnější uhlazenosti, s pevným ale přesvědčením a důvěrou ve svou hudební nadanost přestál již mnohý boj a časté porážky jej jen více tužily a tvrdá jeho lebka víc a více se stavěla na odpor všemu obyčejnému, všednímu, podlému i veškeré šabloně. Vysoký rozum a nevšední literární znalosti sloužily jemu za výhodnou a sarkazmy jeho za ostrou zbraň k potýkání-se s nepřátely. Prorazit ale — neprorazil; naopak postavení jeho u společnosti vždy víc a více se horšilo a již již hrozil jemu osud nejtrpčí — *pomatenost*; neb pozorovaly se o ní známky na něm. Petrohradská hudební společnost jej před několika lety již vyvrhla ze svého středu za jízlivost jeho slov a poněkud cynické chování. V poslední době již ani jedny noviny nepropůjčily místa jeho řádkům, tak že *Sěrov* ještě jenom nápadnou svou postavou takřka strašil Petrohradčany. Tu najednou slyšíme: *A. Sěrov* prodal svůj domeček a vzdal se státní služby, by mohl dokončit a jak náleží proskoumat svou *pětiaktovou operu!* Pověst ta jak by s nebe spadla. Však zanedlouho ucházel se *Sěrov* o postavení svého díla i u carské divadelní direkce. A hle, direkce ustoupila návalu zvědavosti a nynějšího vlasteneckého smýšlení Petrohradských teatrálů. Opera se stavěla, dekorace se hotovily a zkoušky započaly. Zkoušek bylo mnoho, *18 s orchestrem* a kolik teprv předběžných se sborem a sólisty! Hudba jest (*nikoliv ruská*) původní a faktura na nejvyš nesnadná; proto i namáhavé studování a nejistota výsledku, tak že *Sěrov* sám řídív zkoušky, na zpěv již již pochyboval o úspěchu a vpadl pro vzrůstající zdráhání-se zpěváků do nebezpečné nesvornosti. Však osud se nad ním slitoval! První, ač ještě ne

dost připravená zkouška s orchestrem odhalila záclonu chaosu. Chuť mezi hudebníky výkonnými se vznáhala, pověst o zajímavé nové opeře po městě se bleskem rozšiřovala, až konečně při generální zkoušce se divadlo umělci všech druhů (*arcif zdarma*) tak naplnilo, že zvláště po ukončení zkoušky i Jerišské vítězství nemohlo Jozuovi větší radosti působit, než výsledek opery svému skladateli. Chvalovtipy se jen sypaly na hlavu malinké postavy *Sěrova*, odcházejícího skrz řady parteru domů. Pokoření protivnic *Sěrovi* nevěděli jakým vtípem zaobaliti chvalořeči své, by si ničeho nezadali; nic ale naplat! Jen *v činu spočívá žití!*

Předmět k dramě jest biblický — *Judita a Holofern* Libretto si sám *Sěrov* napsal. Hlavní roli dal — jak se samo sebou rozumí — Juditě, pak sboru židův. Ještě velmi vděčná úloha jest Holofernova. Ona pro *mezzosopran* ale vysoká; tato pro tak zvaný *sólový bas*. Obě úlohy jsou nad míru dramatické. Ještě jsou tři menší basové a jedna altová úloha; zvláště poslední jest vděčná. Sloh hudby jest *sloučení slohu Wagnerova a Glinky*; to jest i dramatičnost a nepřetržená scéna se svým *živelným* koloritem v orchestru — pak ale zpěvnost a půvabná ráznost nápěvů. Při tom všem ale vynikají nápěvy ryzou původností. Orkestrówka je sice po módě t. j. přeplněná; neuráží ale jak na př. u Wagnera. Není však možno, aby skladba neměla některé vady. Hav některých mezi sebou srovných motivů instrumentovkou trpí jednotvárností, skladatel ještě nezná všech výhod a úskoků u dechových nástrojů, úloha Judity jest velice unavující, nedokonalý verš atd. jsou vady, bez kterých začátečník ani se neobejde. Což je to ale v srovnání s těmi vlastnostmi zpěvohry, které jí získaly tak bystře jména slavného, že se udržela na jevišti v době, kde jindy obecnstva v divadlech již nebývá, a že jím odvrátila pozornost obecnstva od politických nynějších událostí. Jsemť jist, že zpěvohra *Sěrova*, která se bezpochyby co nevidět i ve Výmaru bude provozovat, se budoucí saisonu octne *en vogue*. Dej Bůh více takých skladatelů slovanskému národu! Nazbyt jich nebude. Prozatím dost o Juditě a ještě jenom povím, že v tu samou dobu ještě dvě jiné opery se vyskytly u nás: „*Nataša*“ od Villeboisa, Francouza rozeného v Petrohradě, a *Zaporožec*, maloruská zpěvohra, slova i hudba zpěvoherce *Artěmoského*. Ta i druhá jsou tak slabé co do drámy i hudby, že se mi to nezdá prospěšné, o nich slov šířiti, a jen oblíbenost pěvců vzavších na sebe úlohy, jim ručí poněkud za žití. Poslední se v *maloruském* jazyku zpívá a divil jsem se s začátku, že tato okolnost nijakou pozornost na sebe neobrací: ač se to dá vysvětlit tím, že již od mnoha let v Petrohradě různé *maloruské* operetky se představují. — Náš krajan *V. Turba*, kapelník 1. střel. praporu, vydobyl si svou kapelou velké vážnosti u vojska; jeho sbor patří do první řady, ač Turbou teprv sestaven z docela neznalých hudby rekrutů. Pravda, i nástroje z dílny p. *Červeného* k tomu dopomáhají.

Hynek Vojáček.

Feuilleton.

Dopisy z Čech.

Z Hořovic. (Výlet na Valdek.) Hořovický zpěvácký spolek „Slavík“ odbýval v neděli dne 21. června 1863 velkolepý výlet na hrad Valdek, jenž asi 2 hodiny cesty od města vzdálen jest. Několik dní před tím učinil výbor k zpěváckým spolkům v Lochovicích a na Příbrami, k veškerým svým přispívajícím úřadům, konečně k měšťanstvu a honoracím nejbližšího vřkolí pozvání. Ačkoliv ještě v sobotu, tedy den před výletem, šedý mrak celou zdejší krajinu pokrýval a déšť celé půldne s oblak hojně se lil, nedali se podnikatelé zstrašiti, důvěřující v zdaření-se jich podniknutí. Avšak již odpoledne počaly se mraky trhati, na to počalo zlaté slunko po naší krajině svítiti. Přišla neděle a počasí výletníkům prálo, neb obloha se pořád víe a více jasnila. Již brzy po poledni před 1 hodinou počali se výkonní úřadové zpěv. spolku jakož i obyvatelstvo na určitém místě čteně scházeti, mladí, staří, domáci i přespolní obstupovali městské náměstí, čekajíce, až se znamení k odchodu dá. Mezi tím přišel zpěvácký spolek s domáci hudební kapelou a se svým nově zřízeným praporem k radnici, sestoupil se zde v kolo a zapěl před odchodem zvučným hlasem „Já jsem Slovan.“ Na to počali zpěváci, hudebníci a obecenstvo vstupovati na ověněné vozy, jsouce velkým zástupem lidstva doprovázeni. Poněvadž veškeré z celého města, pak od p. předsedy Macháčka jakož i z blízké obce Věsky přichystané povozy pro tak velký nával hostů nepostačovaly, hleděno ponejvíce k tomu, aby alespoň krásná naše pleť se vezla. Nemám slov ani hbitosti péra, abych malebnou a zajímavou cestu popsati a čtenáři věrný obraz celého výletu podati mohl; chci tedy jenom některé z zajímavějších momentů ještě jednou sobě na paměť uvésti. Všechno povozů mohlo být přes 30; na prvním byla Hořovická kapela, majíc v čele vozu českého lva, na druhém voze vlál nový prapor zpěváckého spolku „Slavík“, na čtvrtém voze vlál prapor mladších Hořovických živnostníků, ponejvíce zámečnicků, mezi nimiž byl zpěvácký spolek, konečně následovaly povozy hostů a dva povozy se zpěváckým spolkem Lochovickým, který nás u Komárova dohonil. Blíže hradu sestoupili výletníci s vozů a seřadivše se, táhli se zvučnou hudbou a s prapory obou zpěv. spolků Hořovického a Lochovického v čele, na hrad, kde střelbou a přátelským pokynutím dříve již přibývajících hostů uvítání jsou. Několik kroků před hradem u prostřed vysokého lesa rozložili se výletníci na louce k tomu účeli zvláště upravené a nyní nastala všeobecná, nenucená zábava. Jedni vyhledávali přátel a známé z vřkolí, druzí spěchali na hrad, jiní konečně obstoupili dobrou chmelovinou naplněné soudky, chtějíce tělo vedrem a chůzí poněkud zmalátnělé občerstviti. Nežli se byl člověk v té směsici několika tisíc lidí ohlídl, hlásili již, že Příbramští hosté přicházejí. A v skutku, v několika minutách objevují se kulaté kloboučky s pestrým sokolím perem, tu již viděti vousaté obličej, červené košilky, volá se se všech stran „na zdar!“ a již se Hořovičtí a Lochovičtí s Příbramským „Sokolem“ vzájemně pozdravují. Podotknouti sluší, že s Příbramskými hostmi také pan Dr. Pračenský, zemský poslanec, jenž právě ten čas v Příbrami trávil, na Valdek přijel. Jak mile si zpěváci pooddechli, spustili pod řízením Hořovického ředitele p. Kulhavého „Staročeskou.“ Po zpěvu, na kterém nejenom spolek Hořovický a Lochovický, ale i přibylí tam úřadové zpěváckého spolku Příbramského se zúčastnili, následovala hudba a tanec. Trávším zde asi hodinu oznamuje se příchod neméně vzácného hosta a sice opět poslance p. profesora Tonnera, jenž p. Macháčkem, předsedou „Slavíka“ doprovázen, v střed náš vstoupil. U přítomnosti řečených dvou vážených pánů hostů bavila se společnost při

hudbě, zpěvu a tanci až do noci, načež povozy poznenáhla k domovu se ubírali počínaly. Po celém trvání této zábavy panoval nejzornější pořádek a nejlepší veselost, i bude to zajisté přání všech, aby zpěvácký spolek zase brzy nějaký výlet uspořádal.

Z Králova Pole (v Kartouzích) dne 21. června. (Beseda.) Dnešní beseda byla, jak se zdá, jen na kvap sestavena. Nejlépe ze všeho se snad líbily páně Mráckovy národní písně: „Synku, synku, oral-li jsi,“ pak „Když tě vidím, má panenko, v tom kostele klečeti“ a „Červená růžičko, co se nerozvíjíš?“ Mimo sbor „Píseň sv. Vojtěcha“ zpívaly se ještě „Odvedeného prosba“ od Křížkovského, „Píseň Moravanů,“ „Šablenka,“ pak sólo „Na mou vlast“ od Pivody, jež dosti zdařile zazpíval p. Peka, a konečně „Kovářská,“ píseň se sborem od Procházký. „Ženit nebo neženit,“ „Vysloužilce“ a několik drobných žertů deklamoval p. Putna. Návštěva byla četná.

Z Pardubic. (Výroční zpráva zpěváckého spolku „Perštýn.“) Činnost svou započal zpěv. spolek v druhém roce svého trvání slavnostným svěcením praporu dne 6. lipna 1862. Po odbytých obřadech shromáždili se o 3. hod. odpoledne téhož dne výkonní úřadové spolku k výroční plné hromadě, v níž zvolen pan Mat. Kučera za ředitele, pp. Tomšu, Janda, Hušek, Pospíšil za výbory a p. Klika za tajemníka. Uzavřeno též, aby spolek přijal jméno „Perštýn.“ Velkou zásluhu získal si zpěv. spolek uspořádáním výletu na Horu Kunětickou dne 27. lipna, v němž se 27 zpěv. spolků s 531 údy zúčastnilo a sice: Chrudimský (70), Pardubický (62), Vysokomýtský (40), Pražský „Hlahol“ (35), Heřmanoměstecký (34), Chrastecský (34), Královéhradecký (30), Kolínský (25), Novobydžovský (24), Čáslavský (24), Přeloučský (24), Hořický (20), Královédvorský (19), Jaroměřský (18), Lomnický (17), Česko-Třebovský (12), Choceňský (10), Litomyšlský (6), Česko-Skalický (5), Brandýsský (4), Mělnický (4), Kosteletský (4), Kutnohorský (3), Oustecský (3), Turnovský (2), Novo-Packý (1) a Berounský (1). Dne 1. srpna vysvěcen opravený městský pivovár, při kterém slavnosti spolek „Perštýn“ čtyry sbory zapěl. Dne 7. srpna uzavřel výbor, aby se z výnosu slavnosti na Kuněticích 404 zl. 51 kr. „Svato-borů“ zaslalo. K oslavení narozenin císaře J. M. Františka Josefa uspořádal spolek dne 17. srpna ve prospěch školní mládeže z á b a v u. Dne 18. srpna odbývaly se slavné služby boží za příčinou narozenin J. M. císaře a spolek účinkoval na kůru, zpívaje „Te Deum“ od J. Krejčího. Odpoledne téhož dne ubírali se úřadové spolku k slavnosti Havlíčkově do Borové. Dne 24. srpna zúčastnilo se 12 členů studentské merendy v Hostovicích, kdež 4 skladby zapěli. Dne 26. srp. uspořádal spolek co oktávní slavnost Havlíčkovu v měšťanské besedě zábavu. Dne 31. srpna světil zpěv. spolek „Ratibor“ v Hořicích svůj prapor, ku kterém slavnosti výborové pp. Janda, Hušek a Pospíšil co representace spolku vysláni byli. Dne 3. září zúčastnilo se 12 členů spolku studentské merendy v Dražkovicích, kdež několik skladeb přednesli. Dne 7. září se vypravilo 18 členů spolku s praporem ku slavnosti Hankově do Hořiněvsi. Po ukončení slavnosti ubíraly se pánové Palacký a Rieger do Pardubic, kdež přenocovali. Členové spolku ze slavnosti se vracející učinili jim, když byli průvodem s pochodněmi do besedy měšťanské uvedeni, zastaveničko, načež spolek pod ověněnou a osvětlenou podobiznou Hankovou v besedě „Naše probuzení“ zapěl. Dne 15. září doprovodil spolek svého čestného a spolu přispívajícího a výkonného úřada Jana Lorence ku hrobu a zapěl dva smuteční sbory. Dne 22. září se zúčastnili čtyři úřadové, totiž ředitel pan Kučera, tajemník Klika a pp. Lernet a Tichý slavnosti svěcení praporu zpěváckého spolku ve Dvoře Králové. Dne 24. září uvítal v nádraží Pardubickém zpíváním

národní hymny J. V. císaře pána, ubírajícího se ku vojenským cvičením do Kolína. Dne 4. října, k oslavení nejvyšších jmenin J. V. císaře Pána shromáždili se členové na kůru v děkanském chrámu Páně a přednesli při slavných službách božích dva čtvero zpěvy a čtyřhlasé „Te Deum“ od Krejčího; ku konci pak zpívali národní hymnu. Dne 5. října uspořádal spolek s ochotníky divadelními zábavu pro pohořelé v Lomnici. Dne 21. listopadu zpíval spolek Láblerovo rekviem při zádušní mši sv., kterouž divadelní společnost p. Stránského za ředitele divadelního Prokopa sloužití dala. Dne 26. listop. zazpíval spolek k uvítání důst. vikáře P. J. Kupky čtvero zpěv na kůru a uspořádal mu večer průvod s pochodněmi a pěvecké zastaveníčko; dne 7. pros. uspořádal spolek první zábavu pro své údy, v nížto výtečný pianista pan Fr. Kaván účinkoval. V den installace zapěl spolek při slavných službách božích „Veni sancte Spiritus“, které výbor p. Janda ku slavnosti složil a spolku věnoval, a ještě jeden zbožný čtvero zpěv. Dne 18. pros. byla nově zřízená vyšší dívčí škola od veledůstojného p. děkana slavně vysvěcena. Spolek zpíval při církevním obřadu dva čtvero zpěvy. Dne 31. pros. uspořádána v měšťanské besedě Sylvestrova zábava, při které spolek několik písní přednášel. Dne 6. ledna 1863 uspořádal spolek zábavu v měšťanské besedě, kdežto více sborů a písní, jakož i skladeb na piano od údů předneseno. Dne 8. ledna odbývány slavné služby boží za příčinou otevření zasedání zemského sněmu. Spolek zpíval „Veni sancte Spiritus“ od Jandy a zbožný čtvero zpěv od Nesvadby. Dne 4. února zapělo více údů spolku při sňatku etěného plukovního lékaře a příznivce spolku pana Dra. Pařízka svatební čtvero zpěv. Dne 2. března doprovázel spolek ku hrobu svého výkonného úda Karla Jiríčka a zpíval pohřební písně při vykropení mrtvoly, jakož i u hrobu a ve hřbitovní kapli. Dne 9. března, v den svatých apoštolů Crhy a Strachoty, zpíval spolek Haslingrova mši při slavných službách božích v děkanském chrámu Páně. Dne 22. března uspořádal spolek pro své údy pěveckou a hudební zábavu, při které kapela slavného c. k. 9. husarského pluku knížete Lichtensteina osobním řízením kapelníka p. Jos. Zinke ze zvláštní ochoty spolupůsobila. Dne 3. dubna, na veliký pátek, zapěl spolek večer o 6. hodině večerní v děkanském chrámu Páně 4 zbožné čtvero zpěvy. Dne 23. dubna obětována zádušní mše sv. za největšího dobrodince Pardubic Vojtěcha Perštýna, při kteréž pobožnosti spolek Láblerovo vokální rekviem zpíval. Téhož dne učinil spolek veledůstojnému vikáři a děkanu p. Jirímu Kupkovi zastaveníčko, pronášeje mu blahopřání ku jeho jmeninám. Mimo to působili údové zpěv. spolku po celý rok v chrámu Páně na kůru. Knihy spolkové jsou v pořádku, listovna čítá 151 čísel (o 91 více než m. r.). Spolek má ve 111 sešitech 203 hudební skladby (o 41 sešitů a 69 skladeb více než m. r.) v ceně 157 zl. 60 kr. Během roku věnovali spolku skladby: p. Ed. Nápravník, kapelník v Petrohradě píseň „Pardubská;“ pan Fm. Vašák, magistrátní úředník v Praze, sbor „Hlahol;“ pan Frant. Janda, výbor spolku, sbor „Veni sancte Spiritus.“ Darem obdržel spolek 3 sbory od p. Jandy, 2 od p. Teklého, 1 od p. Procházky v Praze a 1 od p. Ježka. Příjmy obnášely 1116 zl. 27 kr. kr., vydání 1033 zl.; zbývá v pokladnici hotových 83 zl. 27 kr. Ku konci druhého roku svého trvání měl spolek 47 výkonných, 110 přispívajících a 7 čestných členů.

Z ciziny.

Z Petrohradu. (Koncerty ruské hudební společnosti.) Jak známo, patří koncerty ruské hudební společnosti k nejzajímavějším a sice nejen co do výběru skladeb, nýbrž i co do provedení. V 10 koncertech této jednoty slyšeli jsme skladby vokální a instrumentální od J. Šeb. Bacha, Berlioze, Benneta, L. Beethovena, Carissima, Fel. Davida, Gade, Glucka, Haydna, Haendla, Cherubiniho, Méhúla, Mozarta, Mendelssohna, Reinecka, Rossiniho, Spontiniho, Schumanna, Schu-

berta, Rich. Wagnera, Webra a pak skladby polských a ruských skladatelů, jmenovitě v 1. koncertě: Fantasi na ruské písně pro sbor a orchestr od K. Ladova, v 2. koncertě (F-moll) pro klavír od Chopina a ouverturu k operě „Ruslan a Ludmila“ od Glinky, v 3. větu synfonijní, slož. Gusakowský, v 4. balet z opery „Májová noc,“ slož. Sokalský; v 5. koncert pro housle Wieniawského; v 6. sbor z opery „Démon“ od Vittinghofa a koncert pro cello od Davidova; v 7. koncert (G-dur) od Ant. Rubinsteina; v 8. scéna z opery „Natelio“ od Kuje, koncert od Lipinského; v 9. ouverturu španělskou od Glinky; v 10. balet z opery „Gromoboj“ od Věrstovského. Co se komorní hudby dotýče, dávaly se zde sonaty pro dva nástroje, tria a kvartetta atd. od L. Beethovena, Haydna, Mendelssohna, Mozarta, Onslova, Schumanna, Schuberta, Webra; pak druhou cenou poctěné kvartetto od Kastriota Skanderbega a první cenou korunované kvartetta od Afanaševa. V konservatoriu bylo tohoto roku 173 žáků mužského i ženského pohlaví.

Kronika zpěváckých spolků.

** Zpěvácký spolek „Dalibor“ v Slaném odbýval dne 28. a 29. června slavnost svěcení práporu a s ním spojené pěvecké, hudební a deklamatorní akademie. Skladby od zpěv. spolků: Pražského „Hlaholu,“ roudnického „Řípa,“ lounského „Vlastislava,“ rakovnického, novostrašického, mělnického, slanského „Dalibora“ a hornické kapely z Brandýska předneseny, byly následovní: 1. Ouvertura z „Cikánky“ od Balfého. 2. Proslov od J. Jahna. 3. „Naše probuzení,“ sbor od L. Procházky, (čest. úda „Dalibora“). 4. Deklamace. 5. „Vlasti,“ dvojsbor s doprovázením hudby od L. Procházky. 6. Duetto z opery „Il Masnadieri“ od Verdiho. 7. „Rekúv sen,“ sbor od K. Slavíka. 8. Deklamace. 9. „Nedejme se,“ směs z českých národních písní od J. Fiedlera, kapelníka hudby brandýské. 10. „Vítězný pochod vojův Zábojových“ ze zpěvohry „Záboj“ od J. L. Zvonaře, (čest. úda „Dalibora“). Těšíme se na obšírnou zprávu našeho p. dopisovatele.

** Zpěvácký spolek v Blatné „Úslavan“ vytýčil ponejprv při slavnosti božského těla svůj prápor, který velmi skvostný je. Tentýž má na červeně a modře lemované bílé půdě stříbrného lva, nad nímž jméno spolku „Úslavan“ a nad tímto koruna se nachází. Dále pak je k němu připojena bílá stužka s heslem: „Zpěvem k srdci, srdcem k vlasti“ a červená s heslem: „Pro Boha a právo!“ a na horejším konci dřevce je lýra. Zpěvácký spolek zúčastnil se dne 28. m. m. při slavnosti na Zvíkově.

** Železnobrodský zpěvácký spolek se nyní po delší nečinnosti zase k járému životu probuzuje. Tak uspořádal dne 21. m. m. v zahradě p. Max. Schüze pěveckou zábavu o 5. hod. odpolední, jejíž program byl zajímavý, dobře provedený a od obecnstva potleskem chvalně přijatý. Vysloveno jest přání, aby se jen častěji takové zábavy opakovaly. Že činnost spolku nyní značně postupuje, vysvítá z toho, že se přičinil k tomu, aby se letos dne 2. srpna velká pěvecká slavnost bližších okolních spolků v Semilech odbývala, jejíž program a pořádek slavnostní co nejdříve uveřejněn bude.

** Zpěváckí spolkové v Nákle u Olomouce, v Šlapanicích a Štěpánově na Moravě podnikli dne 28. m. m. výlet do lesů Střeňských, ku které slavnosti též jiní zpěv. spolkové sezvání byli. Všecky spolky, dohromady asi 150 zpěvákův, přednášely následující sbory: 1. „Co to hučí háj?“ 2. „Kde domov můj“ od Fr. Škroupa. 3. „Slovan jsem a Slovan budu“ od Vašáka. 4. „Utonulá“ od Křížkovského. Na to pak střídavě přednášely jednotlivé spolky všeliké sbory, celkem 12 čísel.

** Zpěv. spolek „Orlice“ v Kostelci n. O. podnikl dne 29. m. m. t. j. na den sv. apošt. Petra a Pavla

pěvecký výlet na hrad Počtejn. Program byl následující: Proslav. 1. Sbor „Na Prahu“ od Veita. 2. Ouvertura „Attila“ od Verdiho. 3. Sbor „Utonulá“ od Křížkovského. 4. Kavatina z opery „Cikánka“ od Balfého. 5. Sbor „Cikáni“ od Vogla. 6. Sbor „Naprej“ od Jenka. 7. Slavnostní ouvertura od Suppého. 8. Sbor „Hlahol“ pochod Bendla. 9. Sbor „První pochod z národních písní“ od Bendla. 10. Sbor „Kde domov můj.“ Čistý výnos z dobrovolných příspěvků věnuje se ku zřízení pomníku Amosa Komenského.

** Zpěvácký spolek v Táboře odbýval dne 23. června 1863 v sále na střelnici hudební produkci, jejížto program byl následující: 1. Arie ze zpěvohry „Marta“ od Flo-tova, sextetto. 2. „Staročeská,“ sbor od Fr. Škroupa. 3. „Doktorka nad doktory,“ deklamace od F. Douchy. 4. „L'On-dine“ od J. Schulhafa, sólo pro piano. 5. „Pomoc pro náramnou lásku,“ sbor od L. Procházky, věnovaný spolku zpě-váckému v Táboře (dle rukopisu). 6. „Svoji k svému,“ sólo se sborem od L. Procházky. 7. Humoristické čtení od Přer-hofa. 8. „Hlahol,“ sbor od K. Bendla. 9. Hudba.

** Při volbě výboru zpěv. spolku „Per-štýna“ v Pardubicích zvoleni jsou za předsedu p. Mat. Kučera, učitel na hlavní škole v Pardubicích, a do výboru pp. Václ. Pospíšil, Jan Tomš, Jan Hušek a Jan Bandyš, za ta-erníka a pokladníka zvolen jest jednohlasně pan Klika. Mimo p. Bandyše jest výbor též jako v předešlém roce.

** Brandýsský zpěv. spolek „Bojan“ odbýval dne 21. června b. r. pěveckou zábavu, a sice druhou čtvrtletní pro své údy přispívající. Program byl následující: 1. „Hla-hol,“ pochod od K. Bendla. 2. „Odvedeného prosba“ od P. Křížkovského. 3. „Staročeská“ od J. N. Škroupa. 4. „Sbor loupežníků“ od Wintera a 5. „Žezulinka;“ pak násle-dovala taneční zábava. Výnos čistý, jenž věnován jest školám Brandýsským, obnáší 7 zl. 70 kr. —1—

** Strakonický zpěvácký spolek „Zvon“ podnikl dne 21. m. m. první výlet svůj do Štěkné u velkém účastenství obecnstva Strakonického i přespolního. V Štěkné na ostrově byly předneseny četné sbory velmi zdařile a hudba bavila obecnstvo až do večera, kdy zpěvácký spolek u vo-lání „sláva“ zpáteční cestu opět nastoupil. Představený obce Štěkné s mlynářem tamnějším děkovali jmenem celé obce za tuto zábavu.

** Plzeňský zpěvácký spolek „Hlahol“ učinil Jeho Exc. vicepresidentovi místopředsedovi hr. Belcredimu přibývsímu do Plzně zastaveníčko, při němž zapěl: „Naše vlast ve světě jediná“ od Procházky — „Plavci na Vltavě“ od Vogla — „Staročeská“ od J. Škroupa — „Marné vý-strahy“ a „Kde domov můj“ od Škroupa. Jeho Exc. uvítán byl po první písni voláním „sláva!“ a vyslovil se velmi chvalně o dovednosti zpěváků.

** Zpěv. spolek „Buryan“ v Ledči uspořádal dne 14. m. m. výlet do lesa „Něcriny“ s novým výletním pra-porem, který od více p. údu spolku věnován byl. — Poněvadž deštivé počasí toho dne trvalo až přes poledne, nesešlo se tolik účastníků; předce ale dostavilo se jich nad očekávání mnoho ze všech tříd města a vukolí. Zábava poskytovaná výletníkům zpěvem, hudbou, tancem a jiným způsobem byla velmi živá a trvala do večera.

** Německo-Brodský zpěvácký spolek „Ja-son“ jmenoval za své čestné údy p. Jana Šrámka, c. k. pod-krajského, p. P. Karla Šindeláře, gymn. ředitele v Něm. Brodě, p. Františka Vogla, profesora na konservatoriu a hudebního skladatele v Praze.

** Zpěvácký spolek Královický „Hlahol“ podnikne dne 12. července t. r. společně se zpěváckým spol-kem Radnickým výlet ku zříceninám hradu Krašova nad Be-rounkou.

Ochotnická divadla.

Společnost divadelní p. Kramuela nachází se nyní ve Vodňanech. Mezi jinými představeními provozovala: „Ševcův vychovanec“ — „Fraška jest dobrá medicina“ — „Marie Záleská“ — „Dráteník“ — „Karel Skreta“ — „Chudý písničkář“ — „Materské požehnání“ — „Karla XII. navrácení-se do vlasti“ — „Tvrdohlavá žena“ — „Chyba lávky“ — „Muž dle zákona“ (od Kramuela přeložen) — „Chudý kejklíř“ — „Lesní panna“ — „Dcera loupežníková“ a j. Zvláště se ale líbila „Královna a její milostník,“ drama ve 4 jednáních od p. Kramuela přepracována. Dne 17. m. m. dávala společnost „Pátý akt“ a na to „Přítel v nouzi.“ — Pan Vesecký-Wall-burg, jemuž obecním zastupitelstvem ředitelství Plzeň-ského divadla pro příští zimní dobu svěřeno bylo, angažo-val prý již pro toto divadlo četnou společnost. Představení mají započítati 15. zářím. Pan Vesecký slibuje nový repertoír dramatických kusů, jakož i provedení všech Offenbachových operetek. Vnitřní úprava Plzeňského divadla svěřena jest panu C. Behrovi z Prahy, který návrh svůj radě městské již před-ložil. Úprava tato bude prý nad míru skvostná a vkusná. Pan Hýra slíbil, že daruje divadlu velký lustr. Pan purkmistr dr. Maschauer slíbil novou oponu, p. ingénieur Bellani nové spouště. Také sedadla a lóže budou prý nově zřízeny.

Z Prahy.

— Českým umělcům! Výbor odboru „Besedy umělecké“ pro výtvarné umění tímto ohlašuje, že co premie údům „Besedy umělecké“ následující 4 písně národní, které se u skvostné úpravě dřevotiskem vydati mají, pro rok 1863 a 1864 určeny jsou: 1. „Už mou milou na oddavky vedou,“ 2. Měla jsem chlapce, už nemám nic,“ 3. „Váša slouhů ten má troubu,“ 4. Osirelo dítě o půl druhém letě,“ 5. „Teče voda od javora.“ K nahlédnutí jsou všechny tyto písně v Er-benově sbírce národních písní; z dvou posledních lze jednu neb druhou voliti. Všichni pp. údové odboru pro výtvarné umění, kteří by se chěli ilustrací těchto písní zúčastniti, necht zadržti následující podmínky: Každá ilustrace neobnášej více 10" výšky a 8" šířky, odpovídej úplně slovanskému rázu urče-ných písní, buď co možná jednoduchá v provedení a lehkou ornamentikou kolem po krajích ozdobena, mnoho-li místa za-ujímají slova i s hudbou (jeden hlas s průvodem piana), musí býti na skizze dobře udáno. Všechny skizzy zaslány buďtež nejdéle do 15. července 1863 starostovi odboru pro vý-tvarné umění Jos. Manesovi (v Spálené ulici č. 75—II.); k později zasláným nebude se bráti žádného ohledu. Jmeno umělce přiloží se v zapečetěné obálce s nějakým heslem na zevnější straně, kteréž buď též na skizze uvedeno. Za nejlepší uznané skizzy vydají se dřevotiskem a původce jich obstará sám kresbu na dřevo. Honorár za takovou kresbu na dřevu určen jest dle bohatosti komposice na 30—70 zl. r. č. K tomu cíli zvolí odbor pro výtvarné umění zvláštní komisi 5 údův, která nad nejlepšími pracemi rozhodne. Jména pp. umělců, jichžto ilustrace za nejlepší uznány budou, oznámí se pak zvláště veřejnými listy. Pp. umělci, kteří posud nejsou údové „Besedy umělecké,“ neb v Praze se nezdržují, mohou taktéž konkurovati, přistoupí-li do té doby co údové, aneb ohlásí-li při zaslání ilustrac, že co údové k „Besedě umělecké“ při-stupují. Pp. umělcům zůstává se úplně, chtějí-li jednu neb vícero skizz zaslati. Kdož by konečně nadzminěné písně neměl po ruce, neobtěžuj si ústně neb písemně obrátiti se k jedna-telství odboru (v Karlově ulici č. 157—I.).

V Praze, dne 19. června 1863.

Starosta „Besedy umělecké“: J. Wenzig.

Jednatel „Besedy umělecké“: JUC. J. Sklenář.

Starosta odboru pro výtvarné umění: Jos. Manes.

Jednatel odboru pro výtvarné umění: Hyn. Lechleitner.

— **Divadelní almanah.** Nížepsaný uvadí všem přátelům Českého divadla v známost, že sestavuje a každý příští rok sestavovati bude řádný český almanah divadelní. Obsah 1. ročníku bude následující:

1. Seznam veškerých údů král. zem. proz. divadle v Praze. (Každoročně).
2. Seznam provozovaných her na tomto divadle až do konce listopadu 1863. (Každoročně.)
3. Stručné pojednání o veškerých českých kočujících společnostech.
4. Stručné pojednání o veškerých ochotnických divadlech českých.
5. Proslov, přednesený při otevření král. zem. proz. divadla v Praze.
6. Výbor životopisů osobností, působící v oboru dramatickém. (Bude pokračovat.)
7. Jednoaktová původní veselohra. (Každoročně.)
8. Drobnější zprávy, nejnovější kuplety a p. (Každoročně.)
9. Seznam divadelních her v posledním desetiletí tiskem vyšlých.

Pánům ředitelům ochotnických a kočujících společností českých!

Dovolují sobě Vašnosti uctivě žádati, abyste sobě neobtěžovali zaslati mi co možná v nejkratší lhůtě a) seznam údů kočujících společností, pak krátký popis celého působení společnosti od započetí jejího. b) Jména o ochotnická divadla nejvíce zásluhy sobě získavších pánů a dám, jakož i stručnou historii ochotnického divadla samého. Koje se nadějí, že mi těchto důležitých pomůcek ku sestavení řádného almanahu se poskytne, znamenám se s úctou

Václav Em. Klement,

napověda česk. zem. proz. divadla v Praze,
bytem v Lípové ulici č. 469-70-II. u p. Klasa.

— **Úspěch staročeské hudby v Lipsku.** Dne 14. máje b. r. odbyval slovutný Riedlův zpěv. spolek v Lipsku vokální koncert. Program téhož koncertu obsahoval mimo jiné skladby též dvě staročeské a sice, píseň: „Kdož jste Boží bojovníci“ v úpravě pro smíšený sbor od J. L. Zvonaře, a figurovaný choral: „Bože, můj dárci všeho dobrého“ od J. Trojana z r. 1574. Jak Lipské hudební noviny píší, učinily skladby tyto neobyčejný dojem na obecenstvo. V poznámce k referátu o témž koncertu praví redakce: „Aniž bychom cenu těchto zpěvů posledním slovem platně ustanovili, budiž zde výslovně potvrzeno, že zpěvy ty při řečené produkci zcela neobyčejný dojem na obecenstvo učinily. Tolik jest jisto, že se v nich objevila až posud neznámá, ve vysokém stupni pozoruhodná zvláštnost starší sborové hudby, jež aby se v opětou a širší známost uvedla, žá-

doucnou jest.“ — Referent sám pak pojal velmi dobře řečené zpěvy, i vylíčil v málo slovech povahu a ráz těchto písní velmi vhodně. Celý referát o koncertu, v němž písně provedeny byly, nalézá se v 21. čísle od 22. máje v „Neue Zeitschrift für Musik.“

— **Kapela p. K. Komzáka,** která jak známo společenský výlet do Hamburgu od V. Petzolda podniknutý provázeti bude, dostala od c. k. rak. konsula p. z Merků čestné nabídnutí, aby před budovou výstavy v Hamburku od 14. až do 21. lipna se slyšeti dala. Na večer uspořádá tatáž kapela zahradní koncert v Hamburku a okolí.

— **Pan Quido Havlasa,** bývalý žák varhanické školy a nyní učitel při hlavní škole Jindřichovské Hradci „Výběr vědomostí hudebních zpěváků nevyhnutelných,“ kterážto knížka zvláště pro slavné zpěv. spolky určena jest. Mimo theoretické části nacházejí se v tomto spisku též praktická cvičení.

— **Sl. Gabriela Hofrichterova** engažována jest pro zimní saisonu v Kolíně nad Rýnem.

— **Sl. Beitlova** neproniknuvši v Berlíně, zpívala pohostinsku v Lipsku, kdež se velice líbila a také bez pochyby engažována bude.

— **Náš Alex. Dreyschock** navrátil se z Petrohradu do Prahy. Taktéž sem přibyli pp. Vojáček a Černý.

— **Pan Houdek,** člen českého divadla, je prý, jak se Dráždanský „Theatermoniteur“ dovídá, u divadla „Videňské město“ (Wienerneustadt) engažován.

— **Vyobrazení pohřebního průvodu.** Nákladem činného obchodníka p. Ludvíka Fleischera vyjde co nejdříve litografovaný památní list s věrným vypočtením impozantního pohřebního průvodu zesnulého a tak všeobecně váženého a zasloužilého měšťanosty Fr. Pšrossa. Při tak velkém účastenství ctitelů zesnulého bude as onen památní list nejen pro ty, kteří se v tomto průvodu zúčastnili, nýbrž i pro venkovské přátele zemřelého velkou zajímavost míti. Cena tohoto památního lístku bude i méně zámožným přístupna, neboť jest na 35 a 50 kr. a se zlatým rámcem na 1 zl. určena. Zakázkám napřed učiněným vyhoví se nejlepšími otisky. V tomto též skladě lze dostati krásnou podobiznu zesnulého měšťanosty Fr. Pšrossa dle přírody litografovanou za 1 zl. Podobizna jeho ve formátě navštívenek po 70 kr. Konečně leží na skladě p. Lud. Fleischera fotografie Treumannova divadla ve Vídni za 50 kr.

— **Otče náš.** Ve Vídni vyšel u F. Glöggl Staroslovanský „Otče náš“ ve čtverhlasích. Na tisíciletou památku sv. Cyrilla a Methoděje složil Jan Levoslav Bella. Cena 80 kr.

Pozvání ku předplacení.

Hojné účastenství, které se „Daliboru“ letos dostává, ručí nám za to, že kráčíme směrem, jenž našemu hudby milovnému obecenstvu jakož i pokroku času je přiměřený. Ano, počet pp. předplatitelů na „Dalibora“ vzrostl nyní v té míře, že jen *něco málo exemplářů* na skladě máme, a z té příčiny vyzýváme P. T. ctěné hudby milovné obecenstvo, které by se na „Dalibora“ předplatiti chtělo, by se v brzku u nížepsané expedice ohlásili, anto bychom později s úplným ročníkem posloužití nemohli. Každý, kdo se *přímo* v expedici „Dalibora“ najednou na *celý ročník* předplatí, obdrží *musicálie* v ceně 1 zl. 20 kr., jaké si jen žádati bude, *hned*. Každý, kdo se po jednotlivých čtvrtletích *přímo* v nížepsané expedici předpláceti bude, obdrží *musicálie* v ceně 1 zl. 20 kr. tehdaž, až se byl na poslední čtvrtletí předplatil. Přesahuje-li skladba, kterou si někdo za prémii přeje, 1 zl. 20 kr., doplatí ostatek p. odběratel. Předplacení obnáší: *Pro Prahu* čtvrtletně 80 kr., půlletně 1 zl. 60 kr., celoročně 3 zl. 20 kr. *S poštovní zásylkou:* čtvrtletně 90 kr., půlletně 1 zl. 80 kr., celoročně 3 zl. 60 kr.

Redakce „Dalibora“ jakož i kancelář pro opisování a překládání nachází se v Celetné ulici, čís. 591—I, kavárna u Wagnera II. poschodí.

Expedice „Dalibora“

v Železné ulici (obchodnictví v musicáliích Lud. Fleischera.)